

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2025-392

23.4.2025

Gjensidige Forsikring ASA

Retts hjelp

Twist med entreprenør – oversittet meldefrist? – fal. § 8-5 første ledd.

Sikrede sendte 4.4.24 skriftlig søknad om rettshjelpdekning i forbindelse med en twist med entreprenør N. Før saken ble meldt til foretaket hadde sikrede sendt et brev til N den 6.2.23, der det ble fremmet krav om erstatning for skade på drenering mv. N svarte på brevet 22.2.23, og sikrede besvarte dette med et søksmålsvarsel datert 29.3.23. Foretaket avsto søknaden om rettshjelpdekning under henvisning til at meldefristen var oversittet, jf. fal. § 8-5. Foretaket mente at tvisten hadde oppstått 22.2.23 og påpekte at det ikke var registrert noen henvendelser knyttet til søknad om rettshjelp før den 4.4.24. Sikrede var uenig og anførte at kravet ble meldt muntlig i januar 2023. Sikrede hevdet videre at kravet ble meldt skriftlig innen fristen da tvisten først kunne anses oppstått da N svarte på søksmålsvarselet 22.5.23. Nemnda kom til at meldefristen var oversittet, og viste til at selv om N den 22.2.23 foreslo å avdekke og reparere eventuelle skader, ble det samtidig avvist å betale erstatning i henhold til sikredes krav. Nemnda kom videre til at det ikke var tilstrekkelig dokumentert at sikrede hadde meldt kravet muntlig.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for rettshjelp og spørsmål om meldefristen i fal. § 8-5 første ledd er oversittet.

Sikredes forsikringsbevis angir:

Frist for å melde skade

Skade/krav skal meldes til Gjensidige innen ett år etter at forsikrede / den som har rett til erstatningen, fikk kunnskap om de forhold som begrunner kravet. Ellers kan retten til erstatning falle bort.

Sikredes eiendom ble skadet under arbeid utført av N.

Det er fremlagt følgende e-post fra N til sikrede 30.6.22:

Takk for en hyggelig og konstruktiv samtale.

Jeg oppsummerer hva vi ble enige om:

- N tar ansvaret på vegne av graver ... Og sørger for at faktura på oppretting blir betalt.
- (Sikrede) organiserer selv med graver, og sørger for at jobben blir utført slik han ønsker.
- Jobben planlegges utført på høsten 2022
- Hvis det er avlsskader som ønskes dekt, fylles vedlagt skjema ut og returneres.
- Så lenge N oppfyller sin del av avtalen, tillater (sikrede) at det settes opp stolper som tegningen viser.
- Denne e-posten er en garanti på at N dekker utgifter knyttet til oppretting av avgravde drengrofter.

Det settes en øvrig grense på kroner 80 000.- nok for å rette opp i skadene. Blir beløpet høyere en dette må undertegnede varsles så fort det er kjent at beløpet overstiger rammen.

Kan du fylle ut skjemaet tillatelse til fremføring eller godta etablering av infrastruktur som kartvedlegget beskriver pr e-post?

Det er videre fremlagt et skjermbilde fra sikredes kalender for januar–februar 2023:

mandag

30

(...)

ordne forsikringssak

Det er også fremlagt oppdragsbekreftelse med sikredes advokat datert 2.2.23.

Sikredes advokat fremsatte 6.2.23 følgende krav mot N:

.... - **KRAV OM ERSTATNING FOR SKADE PÅ DRENERING MV.**

(...)

På vegne av (sikrede) fremsettes etter dette krav om at N oversender avtalen om kabelanlegg i signert stand. Videre at selskapet erkjenner ansvar for å betale kostnader for oppretting i samsvar med vurderingene fra Norsk Landbruksrådgivning. Samt øvrig tap:

Drenering av jorder kr 251 500, -

Driftstap kr 39 928, -

Annet tap kr 10 000, -

Totalt kr 301 428, -

I tillegg kommer eventuelle økte kostnader grunnet prisoppgang, samt utgifter til advokat. Det bes om at selskapet også erkjenner ansvar for dette. Gitt at selskapet nå følger opp dette raskt, er (sikrede) innstilt på å løse saken uten ytterligere uleilighet for noen av partene.

Vi imøteser selskapet svar innen 15. februar

N svarte 22.2.23:

(...)

Vi ønsker med dette og avslå kravet om erstatning og benytte oss av vår rett til å avdekke eventuelle skader, samt reparere det vi måtte finne. Vi har foreslått dette før også, men (sikrede) ville ikke tillate dette, noe vi finner merkelig da saken kunne vært løst allerede i august/september 2022.

Slik saken fremstår for oss nå, må vi finne og dokumentere de skadene (graver) angivelig skal ha påført dreneringen før vi kan ta videre stilling til kravet. Vi vil selvfølgelig benytte oss av reklamasjonsrettighetene våre, og forsøke å rette opp i eventuelle skader selv først.

Vi vil også påpeke at det ble gjennomført en befaring mellom (graver) og (sikrede) før gravingen ble iverksatt, og det ble det utpekt en trase det skulle graves etter, og det er ingen som kan huske at det ble nevnt steingrøfter den gang.

Vi legger med bilder som vedlegg fra 1977 og frem til 2020 som tydelig viser dårlig vekst i umiddelbar nærhet til inn målt gravetrase i mange år. Ut ifra hva vi kan se er det ikke blitt noe verre etter traseen ble etablert.

Etter gps innmåling ser vi også at det er ca 76m av traseen som ligger på (sikrede) in eiendom, se eget vedlegg Sosi og eiendomsgrense. Grensen er markert rødt, og inn-målt trase oransje.

Vi foreslår at dere kaller inn til et digitalt møte snarlig med alle parter, slik at vi kan komme frem til en minnelig løsning, og få lagt en plan for hvordan vi kan avdekke de faktiske skadene og utbedre disse.

Det er tross alt ikke verre enn at 75-80m av traseen avdekkes ned til røret for å finne ut om (graver) har vært borti en steingrøft eller ikke. Når det er gjort kan vi diskutere en eventuell utbedring basert på de faktiske og dokumenterte forhold.

Søksmålsvarsel ble sendt til N den 29.3.23 og besvart av N 22.5.23.

Sikredes advokat sendte 1.6.23 e-post til sikrede om at faktura burde sendes til hans forsikringsforetak med krav om rettshjelpdekning.

Etter tilsvaret til søksmålsvarselet var det ytterligere korrespondanse mellom partene.

Stevning ble tatt ut 17.11.23, hvor det bl.a. fremgikk at:

(...)

Den 06.02.2023 sendte vi et brev til N med krav om erstatning på vegne av (sikrede) (bilag 2). I e-post av 22.02.2023 avviste N kravet (bilag 16). N hevdet blant annet at (sikrede) hadde gitt muntlig samtykke til iverksettelse av arbeidet med luftspennet. Videre hevdet N at rapporten til Norsk Landbruksrådgivning (bilag 8) var et utkast til kostnader ved helt ny drenering, og ikke kostnader ved gjenoppretting av de aktuelle skadene. N påberopte seg en rett til 'å avdekke eventuelle skader, samt reparere det vi måtte finne' (bilag 16). (Sikrede) avviste N sine anførsler i søksmålsvarsel sendt per e-post den 29.03.2023 (bilag 1).

N innga tilsvaer 18.12.23.

Partene inngikk 19.3.24 rettsforlik.

Sikrede sendte 4.4.24 skriftlig søknad om rettshjelpdekning til foretaket, hvor han svarte «Nei» på spørsmål om saken hadde vært meldt til foretaket før. Han opplyste at advokat ble engasjert

2.2.23. Skademeldingen viste videre:

Hva slags tvist har oppstått?: Tvist om erstatning

Beskriv tvisten: Saken gjelder spørsmål om gravearbeid og etablering av luftspenn ble iverksatt av N uten avtale. Det ble oppstått skader på eiendommen ifm arbeidet utført av N. Det ble krevd erstatning for tap knyttet til utbedring av skadene samt driftstap. Det ble tatt ut søksmål! og inngått rettsforlik 19. mars 2024.

Når ble det fremsatt krav?: 2023-03-29

Når ble krav helt eller delvis bestridt?: 2023-05-22

På hvilken måte ble krav bestridt?: Kravet ble bestridt skriftlig ved epost av 22.05.2023

Hvilken dokumentasjon har du som dokumenterer bestridelsen?: epost av 22.05.2023

Foretaket avslo kravet 3.6.24 under henvisning til at meldefristen var oversittet. Foretaket la til grunn at tvisten oppsto på tidspunktet da advokaten ble kontaktet og i alle tilfeller senest i mars 2023.

Sikrede påklaget avslaget 11.6.24. Foretaket opprettholdt avslaget 24.6.24.

Sikrede sendte 23.8.24 ny klage til foretaket. Foretaket svarte i e-post av 20.9.24:

(...)

Tvistedato er etter vårt syn fortsatt 22. februar og i alle tilfeller senest 29. mars 2023.

Saken ble derimot meldt først 4. april 2024 og fristen på 1 år er oversittet.

Gjensidige opprettholder derfor at meldefristen dessverre er oversittet.

Sikrede krever dekning for rettshjelp og anfører at kravet ble meldt muntlig innen fristen. Fal. § 8-5 gir ikke krav om skriftlig melding, jf. FinKN 2011-301.

Sikrede kontaktet foretaket muntlig lenge før den skriftlige skademeldingen sendt 4.4.24. Dette bekreftes av skjermbilde fra kalenderen hans datert 30.1.23. Foretaket bekreftet at han hadde rettshjelpdekning i saken.

Sikrede var i kontakt med foretaket om rettshjelpdekning flere ganger etter dette, jf. e-post fra sikredes advokat den 1.6.23. Han var også i kontakt med foretaket rundt den 12.1.24.

Sikrede anfører at kravet uansett ble meldt inn skriftlig innen fristen. Sikrede bestrider at tvisten oppsto da sikrede kontaktet advokat. Meldefristen etter fal. § 8-5 begynner først å løpe når tvist er oppstått og advokat er engasjert. Sikrede bestrider også at tvist oppsto senest i mars. Tvisten må anses å ha oppstått da N ga tilsvaret til søksmålsvarselet den 22.5.23. N ga ved e-post 22.2.23 klart uttrykk for at de ønsket en minnelig løsning. De kom med et konkret forslag til løsning, nemlig at de ville avdekke eventuelle skader, samt reparere det de måtte finne. N foreslo at det ble avholdt et digitalt møte nettopp for å få lagt en plan for hvordan de kunne «avdekke de faktiske skadene og utbedre disse». Sikrede viser til bla. FKN 2011-046 og FinKN 2021-217. At tvist ikke kan anses oppstått ved N sin e-post 22.2.23 underbygges ytterligere av at N uttrykkelig skriver at de ikke har tatt stilling til kravet.

Sikrede bestrider at kommunikasjonen mellom partene i perioden 6.2.23 til 22.2.24 er relevant for meldefristen. Det dreide seg om klarlegging av faktum og partenes standpunkt. Slike avklaringer er det rom for uten at meldefristen begynner å løpe, jf. FinKN 2012-439. Sikrede bestrider også at søksmålsvarsel fremsatt 29.3.23 og Ns svar 22.5.23 medfører at det forelå «tvist». Korrespondansen mellom partene etter 22.5.23 om standardvilkårene til T, som N hadde trukket frem, viser at sikrede fremdeles forsøkte å få klarlagt hvordan N egentlig stilte seg til saken.

Det var tidligst ved tilsvaret til søksmålsvarselet at sikrede fikk positiv kunnskap om at tvisten var et faktum, noe som er en forutsetning for at meldefristen kan begynne å løpe etter fal. § 8-5 (1), jf. LB-2006-45067. Tvisten må anses oppstått 22.5.23. Kravet ble dermed meldt inn digitalt innen ettårsfristen etter at sikrede fikk positiv kunnskap om de forhold som begrunnet kravet.

Forsikringsforetaket avviser ansvar og anfører at meldefristen er oversett. Foretaket mottok søknad om rettshjelpdekning den 4.4.24, som altså utgjør meldetidspunktet. Det følger av vilkårene at en tvist skal meldes «senest ett år etter at advokat ble engasjert». Meldefristen følger i utgangspunktet av fal. § 8-5, men vilkårene har med henvisningen til «advokat» gitt sikrede i utgangspunktet en lengre frist enn hva som følger av loven. Meldefristen løper følgelig etter sin ordlyd ett år etter at advokat ble kontaktet.

Fristen ble ikke avbrutt før 4.4.24. Det er hos foretaket ikke registrert noen tidligere henvendelse/telefonsamtale knyttet til søknad om rettshjelpdekning forut for 4.4.24. Foretaket gir heller ingen lovnad per telefon om dekning, da foretaket er avhengig av dokumentasjon for å kunne ta tilstrekkelig stilling til om vilkårene for rettshjelp er oppfylt og innenfor vilkårene.

Foretaket kan vanskelig se at skjermbilde fra sikredes kalender kan tillegges særlig vekt i vurderingen. Det er ikke dokumentert at sikrede rent faktisk tok kontakt med foretaket, men kun eventuelt hadde planer om dette. I skademeldingen oppga også sikrede at saken ikke hadde vært meldt til foretaket før. E-posten fra sikredes advokat 1.6.23 underbygger også at sak ikke var meldt, da advokaten både anbefalte at man sendte «krav», samt at de også trengte å vite hvor sikrede hadde forsikring for evt. å kunne sende inn dette til foretaket.

Sikrede fremsatte krav i brev av 6.2.23 til N. N besvarte brevet per e-post 22.2.23. Dette blir besvart av sikrede i form av et søksmålsvarsel datert 29.3.23. Dette i seg selv viser at man har avvist et angivelig forhandlingsutspill fra N. I varslet blir det også vist til at «det er fremsatt et dokumentert og begrunnet erstatningskrav», altså at man bestrider N sin anførsel om at det ikke er tilstrekkelig dokumentert.

Det vises også til sikredes stevning datert 17.11.23, hvor det står at N avviste kravet i e-post av 22.2.23. Videre at «(sikrede) avviste N sine anførsler i søksmålsvarsel sendt per e-post den 29.03.2023».

Spørsmålet er om foretaket kan påberope seg ansvarsfrihet pga. oversittelse av meldefristen etter fal. § 8-5.

Fal. § 8-5 første ledd angir:

Sikrede mister retten til erstatning dersom kravet ikke er meldt til forsikringsforetaket innen ett år etter at sikrede fikk kunnskap om de forhold som begrunner det

Det fremlagte forsikringsbeviset har følgende klausul:

Frist for å melde skade

Skade/krav skal meldes til Gjensidige innen ett år etter at forsikrede / den som har rett til erstatningen, fikk kunnskap om de forhold som begrunner kravet. Ellers kan retten til erstatning falle bort.

Både fal. § 8-5 og forsikringsbeviset setter fristens lengde til ett år. Sikrede mister derfor retten til erstatning dersom kravet ikke er meldt til foretaket innen ett år etter at han fikk kunnskap om de forhold som begrunner det. Kravet mot foretaket oppstår når det foreligger et forsikringstilfelle, som i rettshjelpforsikringen er en tvist, og det er påløpt kostnader til rettshjelp. Uten slike kostnader har sikrede ikke noe «krav» mot foretaket. Det er derfor ikke korrekt som foretaket anfører at ettårsfristen i forsikringsbeviset gir sikrede mer tid.

Tidsfristen løper imidlertid ikke fra selve tvisten er et faktum, men fra det tidspunktet sikrede får kunnskap om de forhold som begrunner tvisten. Om sikrede kjenner til disse forholdene før selve tvistetidspunktet og det er påløpt utgifter til advokat, vil dette være avgjørende for beregningen av fristen.

Det er klart at den skriftlige søknaden om rettshjelp ble sendt til foretaket den 4.4.24. Spørsmålet er da om tvisten oppsto før 4.4.23.

I vilkårene er «tvist» definert slik:

Hva er en tvist?

- Tvist foreligger når et fremsatt krav er bestridt, helt eller delvis - muntlig eller skriftlig.

Nemnda forstår situasjonen slik at erstatningskravet som sikrede fremsatte 6.2.23 ble avvist av N i e-posten av 22.2.23. Selv om N foreslo å avdekke og reparere eventuelle skader, avviste de å betale erstatning i henhold til sikredes krav. Denne avvisningen var en bestridelse av kravet, og dermed må tvisten regnes for å ha oppstått på dette tidspunktet. Dette støttes av søksmålsvarselet som ble sendt 29.3.23, hvor det ble påpekt at det i brevet datert 6.2.23 ble fremsatt et dokumentert og begrunnet erstatningskrav. Videre fremgår det av stevningen datert 17.11.23 at N avviste kravet i e-posten av 22.2.23, og at sikrede avviste selskapets anførsler i søksmålsvarselet 29.3.23.

Sikrede søkte om rettshjelpdekning 4.4.24, som er mer enn ett år etter at advokat ble kontaktet og tvist oppsto. Dette er etter fristens utløp, og meldefristen er derfor oversittet.

Sikrede hevder at han meldte kravet over telefon før han sendte den skriftlige søknaden om rettshjelp 4.4.24. Sikrede opplyser at han kontaktet foretaket angående rettshjelpdekning rundt 30.1.23, og at han fikk bekreftet i samtalen at han hadde rettshjelpdekning i saken. Sikrede viser her til et skjermbilde fra kalenderen sin. Ifølge sikrede var han også i kontakt med foretaket om rettshjelpdekning flere ganger etter dette.

Fal. § 8-5 krever ikke skriftlig melding, men om melding gis muntlig må sikrede kunne dokumentere slik melding, jf. FinKN 2011-301. Nemnda kan ikke se at det er fremlagt dokumentasjon som støtter at kravet ble meldt muntlig. Sikredes kalendernotat viser kun at han 30. januar skulle «ordne forsikringssak», men dette sier ingenting om han faktisk tok kontakt med

foretaket. Foretaket har forklart at det ikke er registrert noen telefonsamtaler eller henvendelser knyttet til søknad om rettshjelpdekning.

Den muntlige meldingen er etter dette ikke tilstrekkelig dokumentert.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) Fanny Helle (forbrukerrepresentant).